

Aan

Minister van SZW

nota

Verzenden private equity (PE) onderzoeken aan de TK

BRIEF ONDERTEKENEN

Datum
4 april 2023

Onze referentie

Opgesteld door

Tweede contactpersoon

Uiterlijk bij
11 april 2023

Bijlage(n)
4

Aanleiding

In reactie op meerdere Kamervragen over Private Equity (PE) in de kinderopvang, is in april toegezegd de rol van de verschillende financieringsvormen te onderzoeken en daarbij ook onderzoek te doen naar de mogelijke effecten van bijvoorbeeld een beperking op de financieringsvormen, een winstnormering of regulering van de uurprijs.

SEO heeft een Marktscan uitgevoerd, die de verschillende financieringsvormen en marktwerking in de kinderopvang in beeld brengt. Het onderzoek van Decisio beschrijft de voor- en nadelen van mogelijke maatregelen die ingrijpen op de marktwerking. Deze onderzoeken worden vrijdag 7 april opgeleverd. Donderdag 13 april staat er een Technische Briefing (TB) gegeven door de onderzoekers gepland in de TK. Vooruitlopend op deze TB vragen we u de onderzoeken aan de TK te verzenden. Een inhoudelijke reactie volgt in de brief over het nieuwe stelsel voor het commissiedebat van 10 mei a.s. U ontvangt voor het paasweekend separaat een nieuwe versie van deze brief. Deze brief staat geagendeerd voor de RWIZO van 25 april en MR van 26 april. Ook leggen we de woordvoeringslijn aan 'u voor die kan worden gehanteerd tot aan verzending van uw inhoudelijke reactie op de onderzoeken.

Geadviseerd besluit

- Bent u akkoord met bijgaande aanbiedingsbrief, waarin de onderzoeken zonder inhoudelijke reactie aan de TK worden aangeboden?
- Zo ja kunt u deze brief ondertekenen?

De onderzoeken worden 7 april opgeleverd en zullen we t.z.t. als bijlage toevoegen, zodat deze 11 april spoedig verzonden kunnen worden. I.v.m. Pasen vragen we nu al uw handtekening om het verzendproces, met het oog op de naderende TB, te kunnen versnellen.

- Bent u akkoord met de woordvoeringslijn?

Woordvoeringslijn onderzoeken PE in KO

- Het kabinet wil het financieringsstelsel voor de kinderopvang herzien en de tegemoetkoming aan ouders voor veel ouders fors verhogen.
- Mede met oog op hierop heb ik onderzoek laten doen naar de marktwerking in de kinderopvangsector en eventuele maatregelen om te voorkomen dat hoge

7/4
dus had ik
het al gezien?

financieringsvormen toch?
dat is niet op te lossen
als marktwerking

overwinsten – als gevolg van de hogere vergoeding voor ouders – de sector uitstromen.

- Een eerste afdrank is dat de twee onderzoeken geen concrete aanwijzingen geven dat de kwaliteit en toegankelijkheid onder druk staan in het huidige stelsel. Ook zou er geen sprake zijn van grote overwinsten.
- Wel zijn er in aanloop naar de stelselherziening risico's op het gebied van de toegankelijkheid, kwaliteit en continuïteit van de kinderopvangsector. Het risico op overwinsten neemt in het nieuwe financieringsstelsel toe.
- Ik zal begin mei in de brief over het nieuwe stelsel een inhoudelijke reactie op de rapporten geven. Hierin geef ik ook aan hoe ik de resultaten meeneem in de vormgeving van het nieuwe stelsel.
- Dit om ervoor te zorgen dat de kinderopvang kwalitatief hoogwaardig en toegankelijk is, nu en in de toekomst.

Datum
4 april 2023

Onze referentie

Aanvullend:

- Uit het onderzoek blijkt dat 64% van de aanbieders in de kinderopvang commerciële partijen zijn, daarvan is er 12% gelieerd aan private equity ondernemingen.
- Er zijn geen grote verschillen aan te merken op het gebied van kwaliteit van de opvang of de veiligheid van kinderen bij organisaties gefinancierd vanuit de private equity of op een andere manier.
- De stelselherziening kan (flinke) gevolgen hebben voor de toegankelijkheid, kwaliteit en continuïteit van de kinderopvangsector. Dat komt mede door de verwachte toename in de vraag naar kinderopvang.

Kernpunten

Hoofdpunten onderzoeken:

Beschrijving resultaten markscan SEO:

- Het marktaandeel van commerciële partijen is ongeveer 64% van het aantal kindplaatsen, tegenover 36% van het aantal kindplaatsen bij niet-commerciële partijen. Een deel van de commerciële aanbieders zijn gelieerd aan private equity (PE). Het marktaandeel van private equity is ongeveer 12%. Niet-commerciële partijen maken overigens 65% uit van de 70 grootste aanbieders. Binnen enkele gemeenten hebben enkele grote partijen (zowel PE als non-profitorganisaties) een groot marktaandeel tot wel meer dan 50 procent.
- Het bedrijfsmodel van private equity is gericht op winst bij doorverkoop. Bij verkoop vindt een waardeoverdracht plaats van de oude naar de nieuwe eigenaar plaats en worden er niet per se middelen aan de sector onttrokken. Wel kan PE in potentie publieke middelen aanwenden om de verkoopwaarde te maximaliseren, zonder dat de samenleving daarvan profiteert. Dat kan bijvoorbeeld door het marktaandeel te vergroten en vervolgens prijzen te verhogen of door selectief te investeren in wijken met een hoge SES-status (cherry-picking).
- Daarnaast kunnen volgens SEO middelen op drie manieren de sector verlaten; via dividenduitkeringen, fees of rentebetalingen. Uit de Marktskan van SEO blijkt dat er geen dividenduitkeringen plaats vinden, nauwelijks fees worden uitgekeerd en dat rentebetalingen in de sector niet excessief zijn in vergelijking met zorg en onderwijs. PE-organisaties en commerciële organisaties hebben op houderniveau een hoger brutoresultaat dan niet-commerciële aanbieders, en een lager brutoresultaat op concernniveau.

• Wel prijs-
verschillen.
6% is veel!
• Concentratie
in sommige
wijken

of hoge marges
fees, limps etc
of publiek meent
na verkoop

] blamach PE

- De prijzen bij PE-organisaties en andere commerciële aanbieders, liggen hoger (zo'n 4 - 8% in KDV; 2 - 11% in bso) dan bij non-profitaanbieders.
- PE-organisaties in de kinderopvang hebben een lagere solvabiliteit dan overige commerciële en niet-commerciële kinderopvangorganisaties. De gemiddelde solvabiliteit van PE-organisaties op houder en concernniveau bevindt zich rond de ondergrens die als financieel gezond wordt beschouwd.
- Uit de Marktscan blijkt dat de GGD gemiddeld minder overtredingen op minimale kwaliteitseisen constateert bij PE-organisaties dan bij andere aanbieders. Uit de eerste resultaten van een analyse op LKK-data (proceskwaliteit) blijkt dat er geen grote verschillen zijn tussen PE en andere aanbieders.
- De voorbeelden uit het buitenland in het onderzoek van Decisio laten zien dat de aanwezigheid van commerciële partijen in de markt risico's met zich mee kan brengen voor de kwaliteit.

Datum

4 april 2023

Onze referentie

Beschrijving resultaten Decisio:

- Decisio beoordeelt een twintigtal maatregelen op effectiviteit, uitvoerbaarheid en neveneffecten. Maatregelen worden beoordeeld als effectief als zij potentieel ongewenst gedrag kunnen voorkomen.
- Uitvoerbare maatregelen zijn volgens Decisio juridisch en uitvoeringstechnisch haalbaar, objectief, transparant, en verzwaren de administratieve lastendruk niet. Voor neveneffecten wordt gekeken naar kwaliteit, continuïteit, uitbreiding en diversiteit van het bestaande aanbod, toegankelijkheid en het vestigingsklimaat.
- Van de twintig maatregelen zijn er volgens Decisio zes niet uitvoerbaar, waaronder winstnormering.
- De veertien overige maatregelen verschillen in de mate waarin zij geschikt zijn.

Planning

Datum	Mijlpaal
3 april	Aanleveren stelselbrief met passage PE voor CWIZO
7 april	Oplevering definitieve onderzoeken
11 april	CWIZO
11 april	Verzending onderzoeken
(Waarschijnlijk) 13 april	Technische briefing in de TK door de onderzoekers
25 april	RWIZO
26 april	MR
Begin mei	Verzending brief nieuwe stelsel met kabinetsreactie PE aan TK
10 mei	Commissiedebat Kinderopvang

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Rapport de markt voor kinderopvang,	Bijlage bij verzending	Volgt 7 april

de rol van private
equity binnen de
kinderopvangsector
(SEO)

Datum
4 april 2023

Onze referentie

2	Rapport maatregelen
marktwerking
kinderopvang
(Decisio)	Bijlage bij
verzending	Volgt 7 april
4	TK-brief onderzoeken
marktwerking en
maatregelen
kinderopvang	Verzenden aan TK	Ter ondertekening